Abstrakt:

Kognitivní deficit představuje závažný problém ovlivňující životy mnoha pacientů se schizofrenií. Přes značnou variabilitu deficitu, který postihuje téměř všechny kognitivní domény, vystupuje do popředí zejména deficit paměti a exekutivních funkcí, který má přímý dopad na úspěšnost každodenního fungování pacientů. Jelikož farmakologická intervence nepřináší v oblasti kognitivního deficitu uspokojivé výsledky, bývá za efektivní způsob intervence považována kognitivní remediace. Efektivita kognitivně remediačních přístupů byla opakovaně potvrzena rovněž na úrovni strukturálních a funkčních změn mozku. Často diskutovaným problémem, který je spjat s kognitivní remediací, je ale nízká ekologická validita a sporná přenositelnost získaných schopností a dovedností do reálného života. V této práci představujeme vývoj nové úlohy potenciálně využitelné k remediaci deficitu verbální paměti u pacientů se schizofrenií navržené v ekologicky validním prostředí virtuálního supermarketu. V prvních dvou pilotních studiích jsme otestovali funkčnost úlohy u zdravých dobrovolníků a porovnali výkon v úloze s výsledky ve standardních psychologických testech paměti. Po zapracování získaných poznatků z pilotního výzkumu, jsme ověřili možnost využití úlohy u pacientů schizofrenního okruhu onemocnění. Výkon v experimentální úloze měřen ve skupině 20 pacientů s chronickou schizofrenií jsme srovnali s výkonem 20 zdravých dobrovolníků párovaných na základě pohlaví, věku a vzdělání. Výsledky obou skupiny jsme dále analyzovali s ohledem na výkon ve standardních kognitivních testech. Ve skupině pacientů byl jako jeden z prediktorů výkonu zohledněn i jejich klinický stav. Komplexita dat získaných ve virtuální úloze nám rovněž umožnila zaměřit se na kvalitativní aspekty výkonu obou skupin, a to zejména ve vztahu ke zvoleným paměťovým strategiím

Klíčová slova:

virtuální realita, schizofrenie, kognitivní deficit, deklarativní paměť, verbální paměť